

Θεωρία

Ονοματικές και ρηματικές φράσεις

- Η φράση που έχει ως βασική λέξη ένα **ουσιαστικό** λέγεται **ονοματική**.
π.χ. **Καταγραφή** των ζημιών από τον σεισμό.
- Η φράση που έχει ως βασική λέξη ένα **ρήμα** λέγεται **ρηματική**.
π.χ. **Κατέγραψαν** τις ζημιές από τον σεισμό.

Οι κλιτές μετοχές με λειτουργία επιθέτου

- Οι **κλιτές μετοχές** (μετοχές παθητικής φωνής) έχουν κατάληξη **-μένος, -μένη, -μένο**, έχουν τα χαρακτηριστικά των επιθέτων (**γένος, αριθμό, πτώση**), συνοδεύουν ουσιαστικά και **κλίνονται όπως τα επίθετα** σε -ος, -η, -ο.
π.χ. Πάτησε τα **λυμένα** κορδόνια του και έπεσε.
π.χ. Τα ρούχα μου είναι **λερωμένα**.
π.χ. Ο **πεινασμένος** καρβέλια ονειρεύεται.

Ορθογραφία κλιτών μετοχών σε -μένος, -μένη, -μένο

- Η ορθογραφία των κλιτών μετοχών σε -μένος, -μένη, -μένο εξαρτάται από την κατάληξη των ρημάτων από τα οποία σχηματίζονται.

Κατάληξη ρήματος	Κατάληξη κλιτής μετοχής
-ώνω (τεντώνω)	-ωμένος (τεντωμένος)
-αίνω (μαραίνω, μαθαίνω)	-αμένος/-ημένος (μαραμένος, μαθημένος)
-εύω (χαϊδεύω, βραβεύω)	-εμένος/-ευμένος (χαϊδεμένος, βραβευμένος)
-ίζω (ποτίζω)	-ισμένος (ποτισμένος)
-ύνω (ντύνω, μολύνω)	-υμένος/-υσμένος (ντυμένος, μολυσμένος)
-ώ (περπατώ, χαλώ, τραγουδώ)	-ημένος/-ασμένος/-ισμένος (περπατημένος, χαλασμένος, τραγουδισμένος)
-πω, -βω, -φω, -πτω (καλύπτω, σκάβω, γράφω)	-μμένος (σκαμμένος, γραμμένος, καλυμμένος)

Ασκήσεις

1. Αναγνώρισε αν η κάθε πρόταση είναι **ονοματική** ή **ρηματική** σημειώνοντας **O** ή **P** αντίστοιχα. Έπειτα να μετατρέψεις τις ονοματικές σε ρηματικές και το αντίστροφο.

(Γράψε στο τετράδιό σου μόνο τις απαντήσεις αριθμημένες από το α ως το ι.

Μην ξεχάσεις ημερομηνία, τίτλο και αριθμό άσκησης!)

- α. Οριστική λύση του προβλήματος.
- β. Προώθηση των ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό.
- γ. Ο δράστης συνελήφθη.
- δ. Απεργία των φαρμακοποιών σε Αθήνα και Πειραιά.
- ε. Το βιβλίο ανατυπώθηκε.
- στ. Οι ονοματικές φράσεις μετατράπηκαν σε ρηματικές.
- ζ. Καθημερινή μετακίνηση με τα μέσα μεταφοράς.
- η. Ο προπονητής πιστεύει στις δυνατότητες της ομάδας.
- θ. Απευθείας σύνδεση με τον χώρο διεξαγωγής του συνεδρίου.
- ι. Οι μαθητές αντέδρασαν έντονα για τη ματαίωση της εκδρομής.

2. Να σχηματίσεις την κλιτή μετοχή των παρακάτω ρημάτων.

(Γράψε στο τετράδιό σου μόνο τις απαντήσεις αριθμημένες από το α ως το κβ και αριθμό άσκησης.)

α. απαλλάσσω	β. διψώ	γ. μολύνω	δ. στενοχωρώ
ε. απομονώνω	στ. εκπαιδεύω	ζ. παραπλανώ	η. ταξιδεύω
θ. βασανίζω	ι. εξαρτώμαι	ια. πεινώ	ιβ. τελειώνω
ιγ. βραβεύω	ιδ. μαγεύω	ιε. ρίχνω	ιστ. τιμωρώ
ιζ. διατηρώ	ιη. μαραίνω	ιθ. σβήνω	κ. τονίζω
κα. τρώω	κβ. φοβάμαι		